



**FINNISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1**  
**FINNOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1**  
**FINÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1**

Thursday 13 May 2010 (afternoon)  
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)  
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

---

**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

**INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS**

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

**INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS**

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

*Kirjoita kommentti jommastakummasta tekstistä.*

1.

Muikkuverkot nostettiin aamulla huvilan rannasta. Sitten hypättiin veteen ja vedettiin vene köysi hampaissa rantaan. Sisareni Ruth, Rullan, oli meistä paras uimari. Kaikki me osasimme uida. Ja soutaa. Isä opetti hengityksen kumpaankin. Niin kuin laulamiseenkin. Kuvittelimme pystyvämme soutamaan kuinka pitkälle hyvänsä, jos vaan rakot kämmenissä  
5 olivat kerinneet siististi puhjeta ja sitten känsäytyä. Suuretkaan selät eivät olleet liian leveitä uimalla ylitettäviksi. Laulajina emme yltäneet yhtä uljaisiin saavutuksiin.

Suurisilmäiset verkot antoivat pikkusiian kokoisia muikkuja jotka paistettiin tuoreina aamiaiseksi. Temukin kalasti. Kuumat päivät se seiso mahakarvat vedessä ja poimi rautakaloja hampaillaan. Kalat se keräsi elävinä lätäkköön saunakalliolle. Päivän saalis saattoi sisältää  
10 kymmenkunta vonkaletta.

Illalla soudettiin Palosaaren rantojen ympärille seitsemän ahvenverkkoa. Ne pettivät aniharvoin.

Kun äiti ja minä soudimme verkot sain ensimmäiset kielituntini. Äiti oli nuoruudessaan ollut Saksassa. Lämpiminä Laatokan kesäiltoina hän siirsi kielitaitonsa minulle. Hän kieltäytyi  
15 ymmärtämästä muuta kuin saksaa.

–Mutta en minä tiedä yhtään sanaa!

–Kysy niin tiedät.

Ensimmäinen saksankielinen sanani olikin die Netze, verkko.

Saksan matkan oli Signe Maria saanut lohdutukseksi onnettomuudesta joka sattui hänelle  
20 17-vuotiaana. Haulikko laukesi kun hänen veljensä puhdisti sitä. Haulit veivät säärestä suuren palan. Jalka onnistuttiin kuitenkin vaivoin pelastamaan. Tämä tapahtui Porissa, missä Fredrik Emil Köhlerillä oli agentuuriliike ja Saksan konsulin asema. Suku oli aateloitu 1500-luvulla Saksassa.

Porissa Signe Einonkin tapasi. Viisi vuotta sai nuoripari kulkea käsi kädessä ennen kuin  
25 päästettiin papin eteen. Sinne ei suku tullut. Avioliittoa Pöystin kanssa pidettiin melkoisena mesallianssina. Taisi olla niin että Signe sai hyvityksensä vasta sitten kun minusta tuli kuuluisa.

Nuori toipilas lähetettiin siis vuodeksi isän liiketuttavan hoiviin Potzdamiin. Vähältä piti ettei minusta tullut saksalaista, kertoi äiti poikansa soutuessa. Olen nähnyt kuvia ukko Büchneristä,  
30 jolle nuori lammas olisi ilmeisesti maistunut.

Hyvä Signe, että pidit pintasi!

Olin rakastunut ruskeasilmäiseen äitiini ja rakkaus kesti loppuun asti. Meidän huumorimme tunsivat toisensa ja nautimme, kun se ärsytti muita.

Hain hänet Sortavalassa joka päivä torilta ja kannoin hänen kassinsa. Tietysti minun kuultiin puhuvan ruotsia hänen kanssaan, mistä sain koulun pihalla turpiini ja nimen Venska-Ville.

35 Äidille luin Helsingissä öisin keittiönpöydän ääressä ensimmäiset kirjalliset yritykseni ja kerroin hänelle salaisuuteni.

Tosin äiti teki minulle ruman tempun.

Hän lähetti minut ensimmäisenä koulupäivänäni kansakouluun leikkiesiliina päällä. Luokan pienin kun olin, seisoin rivissä ensimmäisenä ja koko koulu nauroi. Niin teki äitikin kun  
40 katkerana haukuin häntä.

Hän sai kyllä kaiken anteeksi. Hän omisti minut taistelutta ja näytti selvästi omistusoikeutensa muillekin.

...

Kieliopinnoista huolimatta laskettiin verkot huolellisesti veteen niin, että aamulla niissä oli haukia, ahvenia, mateita, suurikokoisia särkiä joita meillä osattiin syödä ja säynäviä.  
45 Niinpä oli talossa paistettua muikkua, myös etikkaliemessä, savustettua siikaa, paistettua ahventa, hiillostettua särkeä. Aamukahvin kanssa, aamiaiseksi, päivälliseksi ja vielä iltateen kanssa. Kylmänä ja lämpimänä. Muuta ei syötykään. Opimme syömään kalaa kuin orava käpyä.

Ilokseni on taito siirtynyt lapsille ja lapsenlapsille. Pieni pentu, edessä kala, avoinna kuin kukkaron vetoketju! Suupielestä pursuavat ruodot kerääntyvät järjestykseen lautasen reunalle.  
50 Onko somempaa!

Isä oli kalastaja tosissaan. Vuoksellako, kotonaan Jääskessä, hän oli rakkautensa kalaan oppinut, en tiedä? Meille hän teki siitä elämänmuodon.

Lasse Pöysti, *Lassen oppivuodet. Sortavalasta Pariisiin* (1990 & 2000)

- Millaiseksi kirjoittaja kuvaa lapsuuttaan ja millaisen merkityksen hän sille antaa?
- Mitkä kielelliset seikat nousevat esiin tässä katkelmassa?
- Mitä voit päätellä katkelman perusteella kertojan maailmankuvasta?

2.

### Paratiisi

- Tänään herään myöhään  
kiihkeä, päivän uskoon kääntynyt  
pesen silmät  
alan kirjoittaa vielä unista humalassa  
5 näön laidalla  
kuplii Hieronymuksen<sup>1</sup> rakastavaisia  
jossakin huoneen piilossa Pan<sup>2</sup>  
tai ehkä se on pelkkä satyyri  
täitä vuohenkoivissaan
- 10 Mieli on kasvain eläimen päässä  
kirjoitus välittämistä  
osallistumista  
merkkien maailmaan
- 15 Illalla sytytän takkaa  
kirjoitukset käy tulena toteen  
puhuu kohisten ensi kieltään  
istun keräämässä kipunoita  
niiden novat pian laskettu  
ja avaruus niin kaareva  
20 että tulee kotiin ennenkuin  
tietääkään

A.W. Yrjänä, *Paratiisi* Kokoelmasta *Arcana & Rota* (2000)

---

<sup>1</sup> Hieronymuksen: Hieronymus Bosch (van Aken, n. 1460–1516), alankomaalainen taidemaalari, joka on kuuluisa mielikuvituksellisista ja groteskeista maalauksistaan

<sup>2</sup> Pan: muinaiskreikkalainen pukinjalkainen, sarvipäinen ja karvainen vuoriston, laumojen ja paimenten haltija, joka rakastaa soittoa

- Tarkastele runon kieltä ja tyyliä.
- Millaisille vastakohdille runo rakentuu?
- Miten tulkitset runon?
- Mitä tunteita runo sinussa herättää?